

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2026-08-14
Besvaras senast
2026-08-28

Till kulturminister Parisa Liljestrand (M)

2025/26:997 Public services opartiskhet

Public service i Sverige finansieras med enorma belopp skattepengar. Enbart SVT tilldelas över 5,7 miljarder kronor årligen via den obligatoriska public service-avgiften, medan den samlade budgeten för SVT, Sveriges Radio och UR ligger på närmare 10 miljarder kronor. Det är medel som tas ut från i princip alla vuxna medborgare med beskattningsbar inkomst – oavsett om de använder tjänsterna eller inte. I gengäld förväntas dessa bolag fungera som en neutral, opartisk och mångsidig förmedlare av information och aktuella händelser. Uppdraget är tydligt formulerat: att stå oberoende från partipolitiska intressen och erbjuda en balanserad bild av samhällsdebatten, särskilt under en valrörelse.

Mot den bakgrunden blir skillnaden i bevakning från SVT Västerbotten under föregående vecka särskilt problematisk. Jimmie Åkessons turné i länet, med fyra stopp på olika orter, bedömdes sakna tillräckligt nyhetsvärde och lämnades obevakad. Några dagar senare täcktes däremot Magdalena Anderssons besök i Umeå. Skillnaden har mötts med försvar från SVT:s ledning. Bedömningen beskrivs som en självständig journalistisk avvägning utifrån det konkreta innehållet i respektive besök. Det understryks att public service inte har ambitionen att rapportera om varje politikerbesök och att den samlade bevakningen i landet vägs in när prioriteringar görs.

Förklaringen är formellt sett korrekt men otillräcklig. När en institution som årligen tar emot flera miljarder skattepengar med det uttryckliga uppdraget att vara en neutral förmedlare av aktuella frågor gör så tydliga skillnader i bevakningen av två partiledare, uppstår en legitim fråga om hur det uppdraget faktiskt fullgörs. Neutralitet är inte en abstrakt princip som uppfylls enbart genom hänvisning till helhetsbilden eller formella rutiner. Den prövas konkret i de beslut som fattas när partiledare rör sig i landet under en valrörelse. När ett besök från ett av riksdagens större partier systematiskt tonas ned medan ett jämförbart besök från ett annat parti täcks, riskerar asymmetrin att uppfattas som mer än en tillfällig nyhetsvärdering.

Mönstret förstärks ytterligare av att SVT samtidigt går in som samproducent i en spelfilm som skildrar Sverigedemokraterna på ett förlöjligande sätt och som har biopremiär bara två veckor före valdagen. Filmen, regisserad av en långvarig SVT-medarbetare, ger SVT rättigheter att visa den i marknätet året därpå. Trots den tydliga kopplingen till den skattefinansierade public service-

aktören avfärdas kritiken som ohederlig, samtidigt som SVT vägrar redovisa hur stora resurser som lagts på projektet. Kombinationen av selektiv nyhetsbevakning och engagemang i politiskt laddat underhållningsinnehåll kort före ett val förstärker intrycket av en verksamhet som inte konsekvent lever upp till kravet på opartiskhet.

Just därför är förtroendefrågan så allvarlig. Public service är inte en vanlig medieaktör som konkurrerar om annonspengar. Den är en skattefinansierad institution vars existensberättigande vilar på löftet om opartiskhet. När skillnader i bevakning blir så påtagliga, och när de samtidigt kompletteras av engagemang i innehåll som framstår som partiskt riktat, undermineras det löftet. Tittarna – som tvingas finansiera verksamheten – har rimliga skäl att fråga sig om den neutrala rollen hålls uppe i praktiken eller om den i vissa fall ersätts av mer subjektiva avvägningar.

Fallet är därför inte bara en lokal bevakningsfråga. Det är en illustration av den spänning som uppstår när en kraftigt skattefinansierad public service-organisation, med det uttryckliga uppdraget att vara en neutral förmedlare, inte fullt ut lever upp till de förväntningar som följer med de miljarder som årligen slussas in i verksamheten.

Mot bakgrund av ovanstående önskas kulturminister Parisa Liljestrand svara på följande fråga:

Hur ser ministern och regeringen på det som beskrivits, och kan vi förvänta oss att ministern vidtar åtgärder i syfte att stärka neutraliteten och likabehandlingen?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren